

{jcomments off}Zahrada

Bylo velké štěstí, že jsem jako panelákové dítě mohla trávit spoustu času ve třech velkých zahradách. Nebyly to zahrady užitkové. Vlastně to ani nebyly klasické zahrady, byl to nějakým způsobem ohraničený venkovní prostor, ve kterém jsem mohla být, snít a dělat cokoli, co mě napadlo. Byly pro mě hodně důležité a vzpomínala jsem na ně před časem v Blues ukřižovaného města [zde](#) , [zde](#) a [zde](#) .

Ale byla také zahrada u babičky přeslicové. Vlastně dvě. Ta první byla malá předzahrádka plná růží, které babička milovala, měsíčků, čínských karafiátů a hledíků, kterým jsme my děti říkaly pejskové, protože když se květ jemně zmáčkl ze strany mezi prsty, vypadalo to, jako když pes otvírá tlamu při štěkání. Určitě tam byla i spousta jiných květů, ale mně utkvěly v hlavě právě tyto. A pak byl za kadibudkou kousek od domu úzký pruh půdy, který utíkal z prudkého svahu, kde rostly rybíz, pažitka a mrkev. U babičky mečové zase byla k domu z červených cihel přilepená typická venkovská zahrádka, kde na malém oploceném pozemku rostly pospolu květiny, bylinky i různá zelenina.

Obě moje babičky květiny milovaly a určitě po nich jsem zdělila tu neodbytnou touhu hrabat se v hlíně i touhu zkrášlovat okolí místa, kde bydlím, ba dokonce i místa, kam jsem jen zavítala na návštěvu. Švagr by mohl vyprávět. Pravda, trvalo pár desetiletí, než se geny projeví naplno, ale pak to stálo za to. Postupně jsem začala opečovávat čím dál větší kus půdy u paneláku a měnit ho na zahradu, která je kompromisem mezi mou představou a možnostmi, které dává veřejný prostor, zastíněný víc než půl dne velkým domem.

Bavilo mě zahradu vytvářet a přizpůsobovat měnícím se podmínkám, ale vlastně jsem si ji nikdy nemohla užívat k posezení a odpočinku, protože prostě nebyla a není moje. Teď jsme se ale s Vaškem složitým zřetěžením událostí dostali k tomu, že můžeme vytvořit zahradu, obhospodařovat ji a využívat podle svého.

Není to pozemek na zelené louce. Je to stará zahrada, která dlouhá desetiletí sloužila pro chov králíků a slepic a pěstování zeleniny, ale teď už mnoho let ležela ladem, protože její majitelé zestárli a nezvládali se o ni starat. A nakonec jeden po druhém zemřeli.

Za pomoci našich obětavých přátel ri a jakkela a našeho syna i zetě jsme minulý víkend tu zahradu vyklízeli. Bourali jsme spoustu chlívků, kurníků a kotců, které zabíraly dobře třetinu prostoru a byly vyrobené ze všeho možného. Byla to neskutečná a vyčerpávající dřina, ale ani ta nedokázala přehlušit smutek a tíseň, které jsem cítila, když jsme likvidovali kus života lidí, jež jsem sice nikdy neviděla, ale jejichž vtisk a vklad jsem cítila ze všeho, co jsme na zahradě našli.

Jediné, co mě utěšovalo, bylo vědomí, že ta zahrada už dlouho byla mrtvá. A že jestli se má znovuzrodit, tak je nutné nejdřív bořit a ničit. Už to nikdy nebude stejná zahrada, jako byla kdysi. Tehdy byla splněním snu bývalých majitelů a život z ní bohužel vyprchal ještě za jejich bytí.

Ted' si v tom prostoru budu plnit své sny já. Přeju si vrátit tam život a doufám, že se mi časem povede vytvořit zahradu, která bude vlídná a která dokáže trvat a přetrvat.

Nevím, zda to dokážu, ale určitě se o to pokusím. Těším se na to.

Vyšlo na Zvířetníku 18. 7. 2017

http://neviditelnypes.lidovky.cz/zahrady-pro-dite-02s-/p_zviretnik.aspx?c=A170717_203700_p_zviretnik_kosa

{fshare}